

Fredag den 14. oktober 2016 (D)

1

7. møde

Fredag den 14. oktober 2016 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om Haagerkonventionen af 2007.
Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 05.10.2016).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. (Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.).
Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 05.10.2016).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, lov om kommunale og regionale valg, lov om offentlige veje m.v. og lov om private fællesveje. (Hjælp til stemmeafgivning, valgret til Europa-Parlamentsvalg m.v. for personer med midlertidigt ophold i andre dele af riget, folkeafstemninger i henhold til særlig lov, ophængningstidspunkt for valgplakater m.v.).
Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 05.10.2016).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Karina Adsbøl (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 12 (Forslag til folketingsbeslutning om lige muligheder for hjælp i krisesituationer til mænd og kvinder).

Beslutningsforslag nr. B 13 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod minoritetssærhedsyn i offentlige institutioner).

Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Jacob Mark (SF):

Beslutningsforslag nr. B 14 (Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et ekspertudvalg med henblik på forbedring af de økonomiske modeller).

Søren Espersen (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 6 (»Vil statsministeren redegøre for regeringens værdipolitik med fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen, og som presser eller tvinger danskerne til at ændre levevis og adfærd og »rette ind« af hensyn til indvandrere?»).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udenrigsministeren (Kristian Jensen) har meddelt mig, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, ønsker at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om samarbejdet i Arktis.
(Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 25. oktober 2016.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om Haagerkonventionen af 2007.

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 05.10.2016).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Forhandlingen er åbnet. Det er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Der sker jo det med globaliseringen, at flere og flere bliver gift på tværs af landegrænser. Der sker jo så også det, og det er måske knap så glædeligt, at flere og flere bliver skilt på tværs af landegrænser. Det ene følger på en eller anden måde det andet. Derfor synes vi i Socialdemokratiet, at det er helt relevant, at man selvfølgelig får bedre og bedre lovgivning og samarbejde og regler, hvad f.eks. angår inddrivelse af børnebidrag på tværs af landegrænser, men selvfølgelig også andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer.

Det, vi behandler her i dag, er faktisk præcis, at vi går ind i den del af Haagerkonventionen, som i øvrigt ligner andre internationale

aftaler, som Danmark er en del af, på det område. Formålet med konventionen er, at man effektivt skal kunne inddrive børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer på tværs af deltagende lande. Der bliver skabt samarbejdsordninger mellem landenes myndigheder, og som jeg sagde, er Danmark med i en stribe andre konventioner på det her område.

Men der er noget, vi ikke er en del af. Det kan jeg ikke lade være med at nævne fra den her talerstol i forbindelse med det her forslag. Det er de ting, der lå i forbindelse med Europolafstemningen, og som betyder, at vi har sværere ved at håndtere skilsmisser på tværs af landegrænser, end vi ville have haft, hvis vi havde fået den del af konventionen med. Det ærgrer jeg mig rigtig meget over, for jeg mener, det sætter særlig børn i nogle situationer, som vi kunne have undgået med den anden model. Men det behøver vi ikke at være ked af lige nu. Nu skal vi glæde os over, at vi dog tilslutter os det her, så det bliver lettere for de familier, der er på tværs af landegrænser.

Vi kan støtte forslaget.

Kl. 10:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Pernille Bendixen (DF):

Mange tak for det, formand. I Dansk Folkeparti støtter vi et udvidet og supplerende internationalt samarbejde om at inddrive børnebidrag og om forældrenes pligt til at forsørge deres børn. Forældreansvar er noget, der vejer tungt hos os i Dansk Folkeparti. Vi finder det positivt, at der nu kan laves et bedre samarbejde med det her forslag. Når man sætter et barn i verden, når man er en del af det, er man også en del af det efterfølgende ansvar, herunder også et økonomisk ansvar. Den del må man også tage på sig. Naturligvis skal man overveje det, når der er tale om at udveksle personlige oplysninger som den betalingskyldiges adresse og økonomiske forhold, men i det her tilfælde må barnets tarv veje tungest.

Vi er dog mindre begejstrede over, at man i Danmark kan blive tvunget til at tage en sag, og som det ser ud nu, har man ikke rigtig mulighed for at afvise det. Der er godt nok nævnt nogle undtagelser som grundlæggende retsprincipper, altså at det ikke må stride mod gældende retsprincipper i Danmark. Men der står nævnt, at det er et snævert område. Man kan godt læse det sådan, at der ikke er mulighed for at afvise nogen sager. Derfor vil vi gerne bede ministeren om at bekræfte eller afkræfte, om det er en mulighed at afvise en sag.

At bidraget kan blive højere, end det er i Danmark, er ikke noget, vi klapper så meget i hænderne over. Spørgsmålet er så, om det er en tænkt situation, eller om der reelt er lande, der har højere bidrag, end vi har i Danmark. Derfor synes vi, det kunne være rart at vide, om det faktisk er en reel risiko. Domstolsstyrelsen påpeger i deres høringsvar, at der må antages at komme en øget tilgang af sager ved retterne, men på baggrund af antallet af sager må det være et begrænset antal. Vi foreslår, at man muligvis evaluerer det her og giver en opfølgning på, om der har været en markant stigning i antallet af sager efter et stykke tid, og så kan vi jo overveje, hvad der eventuelt skal gøres, hvis det er tilfældet.

Med de ord kan vi tiltræde indstillingen.

Kl. 10:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Carl Holst, Venstre.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Carl Holst (V):

Som de to foregående ordførere støtter Venstre også lovforslaget. Vi støtter formålet med lovforslaget om at styrke inddrivelsen af underholdsbidrag på tværs af landegrænser. Og vi støtter, at det gøres lettere at inddrive bidragsgæld i udlandet.

Kl. 10:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil ikke trække forhandlingerne længere end højst nødvendigt, selv om man godt kan blive lidt bekymret over, at det går så hurtigt. Enhedslisten kan selvfølgelig også støtte forslaget. Som de foregående har forklaret, er det en mellemstatslig aftale, en konvention, som det er fornuftigt at tilslutte sig. Den ligner mange andre på området, og det betyder, at vi har et koordineret samarbejde med andre lande om, hvad man gør, når mennesker gifter sig på tværs af grænser og også bliver skilt igen og der kommer nogle økonomiske forhold, som skal afklares. Så det er kun klogt og smart og godt.

Kl. 10:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Danny K. Malkowski, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Danny K. Malkowski (LA):

I Liberal Alliance synes vi selvfølgelig også, at en forælder har en forpligtelse for sit barns forsørgelse, uagtet om man bor i samme land som barnet. Det virker derfor helt fornuftigt at have et internationalt forpligtende samarbejde om at sikre, at børnebidrag betales på tværs af grænser.

Når vi til gengæld kigger på hørings svarene, bliver vi en lille smule betænkelige, når vi ser hørings svaret fra Foreningen Far, hvor der beskrives en retstilstand, hvor der ikke er nogen restriktioner på, hvad en udenlandsk myndighed kan pålægge en dansker til håndhævelse i Danmark. Det ville måske mest være en teoretisk problemstilling, hvis det var et samarbejde med lande, som ligner Danmark. Foregik det f.eks. i EU-regi, var der måske ikke den store grund til at være bekymret. Men når man af lovforslaget kan læse, at det også drejer sig om lande uden for EU-regi, virker det en lille smule skævt. Man kan af høringsnotatet læse, at det ikke kan nægtes at fuldbyrde afgørelser, som indeholder bidrag, som er væsentlig højere end efter dansk ret. Det virker en smule problematisk, at man overlader det til myndigheder i lande, der overhovedet ikke ligner Danmark, at afgøre, hvor store beløb der skal opkræves fra danskere uden nogen klage muligheder i Danmark.

Vi vil derfor i udvalgsbehandlingen meget gerne dykke dybere ned i, hvordan danskeres retsstilling er, i tilfælde af at man tiltræder det her samarbejde, og vores indstilling til forslaget afhænger derfor af, at der er nogle tilfredsstillende svar på de rejste problemstillinger.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:08

Kl. 10:11

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Som det er blevet påpeget, gifter man sig på kryds og tværs i Europa og verden, og derfor vil vi også gerne bakke op om lovgivningen, der sikrer, at man ved, hvad man skal gøre, når man bliver skilt på kryds og tværs, så derfor bakker Alternativet op om den her lov.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Marianne Jøved, Radikale Venstre.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Marianne Jøved (RV):

Radikale Venstre vil også meget gerne tilslutte sig lovforslaget og benytte lejligheden til at understrege, at det er et godt eksempel på nytten, jeg vil næsten sige nødvendigheden, af internationalt samarbejde. Her handler det om økonomiske mellemværender mellem fraskilte. Det kan iværksættes om nødvendigt ved hjælp af andre medlemslande af Haagerkonventionen. Det er jo herligt, at hele Folketinget kan slutte op om det, også Enhedslisten, selv om det er internationalt samarbejde.

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Trine Torp, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

I SF bakker vi også fuldt ud op om, at Haagerkonventionen skal træde i kraft for Danmark. Som det er nævnt tidligere, omhandler konventionen et samarbejde om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer. Det er altid vigtigt, at Danmark er med i konventioner og internationale aftaler, som kan styrke retssikkerheden for den enkelte borger og ikke mindst som i det her tilfælde de implicerede familier.

Da vi i december sidste år anbefalede danskerne at stemme ja til at ændre retsforbeholdet til en tilvalgsordning, var det bl.a. ud fra den betragtning, at et ja ville betyde, at Danmark er omfattet af underholdspligtsforordningen i EU, hvis formål er at forenkle og effektivisere behandlingen af grænseoverskridende sager om underholdspligt. I dag har Danmark udelukkende en parallelaftale om dele af forordningen. Som det også bemærkes i lovforslaget, har EU allerede tilsluttet sig Haagerkonventionen, men på grund af det danske retsforbehold er Danmark heller ikke her tilsluttet direkte, og derfor må vi nu i Folketinget behandle sagen, så Danmark på et almindeligt mellemfolkeligt grundlag kan tilsluttes konventionen.

I SF mener vi selvfølgelig, at det giver mening at sidestille de danske borgers rettigheder med borgernes rettigheder i de øvrige EU-lande. Konventionen har til formål at sikre, at børnebidrag kan inddrives effektivt, retssikkerhedsmæssigt og i samarbejde med centrale myndigheder i de stater, der har tiltrådt konventionen. Det er godt og positivt for danske borgere og familier, at eventuelle grænseoverskridende konflikter om børnebidrag eller andre former for underholdsbidrag kan ske effektivt og i et tillidsfuldt og legitimt samarbejde mellem myndighederne i de stater, der har tiltrådt konventionen.

Vi er med andre ord positivt stemt over for forslaget og ser frem til den videre behandling.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Anders Johansson, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Anders Johansson (KF):

Tak for det. Vi kan også støtte lovforslaget. Det vil betyde, at Danmark tilslutter sig Haagerkonventionen af 2007. Konventionens formål er, som det er blevet nævnt, at sikre effektiv inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer gennem samarbejde mellem myndigheder i de lande, som har tiltrådt konventionen. Haagerkonventionen vil særlig styrke mulighederne for international fuldbyrdelse, skabe klare regler for fri proces samt udveksling af oplysninger til brug for fuldbyrdelse.

I situationer, hvor forældre flytter fra hinanden og endda bosætter sig i forskellige lande, er det vigtigste hensyn selvfølgelig varetagelsen af børnenes tarv. En strid om børnebidrag eller underholdsbidrag kan, særlig hvis forældrene bor i forskellige lande, skabe uro eller utryghed og usikkerhed. Samtidig ved vi, at det netop er stridigheder om bidrag, som skaber allerflest konflikter i forbindelse med f.eks. skilsmisse. Derfor synes jeg og vi, at det er vigtigt at sikre effektive regler først og fremmest af hensyn til børnenes situation, så usikkerhed ikke får lov til at vokse til frustration, som kan udvikle sig til stridigheder mellem forældrene.

Så bredt set må det være i alles interesse at få afgjort sagerne hurtigt hos myndighederne af hensyn til bidragsyderne og bidragsmodtagerne, og derfor støtter vi L 7.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 10:12

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Tak til hele rækken af ordførere, først og fremmest for den gennemgående ret positive modtagelse af lovforslaget og de startdrøftelser, vi nu har haft her i Folketingssalen i dag.

Jeg er med på, at der vil være spørgsmål, som vi nu kan få uddybet i udvalgsbehandlingen, men jeg vil da i hvert fald allerede her bekræfte, at det er rigtigt – det var Liberal Alliances ordfører også inde på – at en afgørelse om bidrag som udgangspunkt vil skulle fuldbyrdes, selv om det er væsentlig højere, end hvad der ville være blevet fastsat efter de danske regler om bidrag. I den diskussion må man jo også se på, hvad det er, bidraget går til – ikke underholdningsbidraget, men underholdsbidraget, om end det formentlig kan være meget underholdende – i forhold til børnene, men det er det klart at vi også må komme nærmere ind på i udvalgsbehandlingen. For lovforslagets overordnede formål – som flere også har været inde på – er jo netop at styrke inddrivelsen af underholdsbidrag på tværs af landegrænserne, og med det her forslag underbygger og supplerer vi det allerede eksisterende samarbejde på området.

Så jeg forventer, at vi lige præcis med det her lovforslag vil gøre det lettere at inddrive bidragsgæld i udlandet. Men det er klart, at vi må få besvaret de spørgsmål, der måtte være, og det vil vi gøre under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. (Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 05.10.2016).

Kl. 10:14

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og det er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for det. Det er ikke så tit, man bliver begejstret over noget, der hedder et tilsyn, men lige præcis socialtilsynet er faktisk noget af det, som jeg synes er en kæmpe landvinding, og når jeg synes det, er det, fordi man, når man beskæftiger sig med socialpolitik, så ret hurtigt finder ud af, at det drejer sig om ca. 80 pct. Jeg plejer at sige det sådan, at det er 80-20, og alle dem, der sidder her i salen, ved godt, at jeg, når jeg siger det, så mener de kommuner, der godt kan finde ud af det, og dem, der ikke kan, de institutioner, der godt kan finde ud af det, og dem, der ikke kan, eller de plejefamilier, der godt kan finde ud af det, og dem, der ikke kan. Stort set ligegyldigt hvad man beskæftiger sig med på socialområdet, er det sådan, at broderparten af de mennesker, der beskæftiger sig med de mest udsatte borgere og børn i vores samfund, løfter en kæmpe opgave og gør livet utrolig meget bedre for de mennesker, de beskæftiger sig med. Og så er der altså bare en del, der ikke gør det – det kan være kommuner, det kan være forvaltninger, det kan være institutioner, og det kan være enkeltpersoner – og som ikke løfter opgaven med udgangspunkt i det, der var hensigten med den lovgivning, som vi har truffet beslutning om her i Folketinget, som jo har til formål at sørge for mennesker, der af den ene eller den anden grund i perioder af deres tilværelse har brug for hjælp og støtte.

Hvad er det så, socialtilsynet skal, og hvori er det, begejstringen består? Ja, det er, at socialtilsynet skal sørge for at fange dem, der ikke løfter opgaven. Og det er ikke bare et spørgsmål om, at man som myndighed skal komme og slå dem i hovedet og sige, at her gør I det ikke godt nok, men at man faktisk har lavet et tilsyn, som både har myndighedsansvar, og som altså kan gå ind og sige, at her er forholdene så skandaløse, at man lukker døren med det samme – man lukker og slukker, I skal ikke længere eksistere – det er den ene variation, den ene yderkant af myndighedsansvaret, og at vi i de andre tilfælde kan sige, at her er der simpelt hen nogle forhold, der ikke fungerer optimalt, og vi ved, at der er andre institutioner eller andre kommuner, der gør det bedre, så derfor kunne vi godt tænke os at tage fat om dem og hjælpe dem til at gøre det på den måde, man gør det bedst på andre steder. Så det er altså en form, som både handler om myndighedsansvaret, men også det dialogbaserede, som jeg mener er enormt vigtigt, for at vi kan yde den bedst tænkelige hjælp på et område, hvor der jo ikke er behov for, at man bare åbner og lukker

hele tiden, men hvor der er behov for stabile rammer og så selvfølgelig den opkvalificering, der skal til, når tingene foregår bedre andre steder, fordi man har fundet bedre metoder.

Hvad er det så, vi gør med lovgivningen her i dag? Ja, det, vi gør, er, at vi går ind og giver det her tilsyn en gennemgang, efter at det nu har fungeret siden 2014. Og der er der selvfølgelig, som der altid er i forbindelse med lovgivning, nogle tilrettelser, og de tilrettelser har vi drøftet grundigt i den kreds af mennesker, der sidder her i dag, og dem kan Socialdemokratiet selvfølgelig tilslutte sig. Primært handler det om, at tilbud, der indholdsmæssigt ligner tilbud, der i dag er omfattet af socialtilsynet, også skal være omfattet af tilsynet i fremtiden, og det er jo ud fra et ønske om at brede det ud, og at det kvalitetsløft, vi mener der ligger i at have et socialtilsyn, skal omfatte så mange som muligt.

Så får vi styrket de private tilbuds retssikkerhed. For det er sådan, at hvis man får en anmærkning fra socialtilsynet, så er det i sagens natur relativt alvorligt, og det skal tages alvorligt. Men det skal jo omvendt heller ikke være sådan – medmindre det er, fordi man faktisk gerne vil lukke det pågældende sted, for så skal man jo bare lukke det, og det kan tilsynet – at det, hvis en anmærkning ikke har den alvorlige karakter og folk så forsøger at få det efterprøvet ved Ankestyrelsen, i den mellemliggende periode, der kan gå, hvor klagesagen verserer, faktisk kan nå at ødelægge hele det økonomiske fundament for et ellers fantastisk godt socialt tilbud, som alene har fået anmærkninger på noget, som slet ikke bør have den konsekvens for stedet. Det, vi jo skal huske på, er, at vi ikke behøver at have ondt af dem – eller det synes jeg sådan set også godt man kan tillade sig at have – for det er jo ikke så meget for hverken myndighedernes eller for institutionens skyld. Men det er jo for de borgeres skyld, som har brug for den hjælp og støtte på det pågældende tilbud. Der skal vi, når vi har tilsynsmyndigheder, og når vi træffer afgørelser, jo tage rigtig alvorligt, at de borgere ikke har brug for at blive flyttet fra det ene sted til det næste sted og til det næste sted, og derfor skal der altså være en sammenhæng mellem, hvor alvorlig en anmærkning det er, og så den konsekvens, det har for det pågældende tilbud, og det er vi kommet tættere på med det her.

Så har vi åbnet op for, at friskoler, efterskoler og frie grundskoler alene skal underlægges tilsynet, såfremt de har mere end otte pladser. Og når vi lægger den grænse ind, er det simpelt hen, fordi det virker tungt og bureaukratisk og tåbeligt og ikke lever op til det, der egentlig var hensigten med socialtilsynet, hvis en efterskole f.eks. kun har taget imod en enkelt elev og så på institutionsniveau skal underlægges samme tilsyn, som man skal på institutioner, der alene har med fuldtidsanbragte børn at gøre. Så det personrettede tilsyn – det vil sige tilsynet med den ene elev – er stadig intakt med den lovgivning, vi får her, men vi fjerner altså det, der er tilsynet på hele institutionen, som jo ikke er meningsfuldt, eftersom eksempelvis efterskolen ikke har andre end den ene elev anbragt.

Det sidste, vi har gjort, er, at lovforslaget giver mulighed for, at personer, der helt eller delvis ønsker at få ophævet deres anonymitet i forbindelse med henvendelser til socialtilsynet, kan få det, og det er altså på baggrund af eget ønske. Vi mener alt i alt, at det er nogle rigtig gode tilrettelser af et socialtilsyn. Det gør, at jeg føler mig enormt nørdet, når jeg lader mig begejstre over det, men det er altså efter min mening et stort løft af socialområdet, at vi er gået ud ad den her vej. Så vi kan bakke op om lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og den næste ordfører er fru Karin Nødgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Det var en længerevarende proces tilbage i 2013, da vi lavede tilsynsreformen. Der var helt klart et stort behov for at styrke tilsynsområdet, og jeg mener, at vi i dag med reformen er kommet et stort skridt i den rigtige retning for at beskytte udsatte borgere. Der er ikke tvivl om, at det tager tid at få sådan en lov implementeret, men vi ser også i dag, at vi med de fem tilsynsenheder, som blev etableret, har fået lavet en rigtig god løsning. Dengang vi vedtog loven, var der enighed om, at der skulle følges op på den, og det har vi så gjort tidligere i år, da vi lavede stemmeaftalen i forbindelse med socialtilsynsreformen. Og i dag er det så det her lovforslag, som relaterer sig til den aftale. Heldigvis er det jo ikke meget omfattende ændringer eller tiltag, der skal besluttes. Det viser sig jo, at vi egentlig fik lavet en god lov oprindelig. Men det drejer sig snarere om præciseringer og også forbedringer for alle de involverede parter, og det synes jeg er vigtigt at slå fast.

Når det i sin tid var nødvendigt med en reform af området, var det jo, fordi vi kunne se, at der ikke var tilstrækkeligt fokus på at sikre nogle ordentlige forhold for dem, som var anbragt. Faktum er jo, at vi desværre stadig væk oplever, at ikke alle mennesker af den ene eller den anden grund har gode livsbetingelser og trygge rammer at vokse op i og leve i. Derfor må samfundet træde til og hjælpe. Og med samfundet tænker jeg selvfølgelig primært på os som lovgivere og på de mennesker, der bl.a. i kommunerne er sat til at forvalte lovgivningen. Der skal sørges for, at disse udsatte borgere får de bedst mulige betingelser for et bedre liv og med et udgangspunkt, hvor det er øget livskvalitet og respekt for individet, der skal stå højest på dagsordenen. Desværre viste det sig, før vi lavede tilsynsreformen, at der havde været væsentlige mangler på området for tilsyn med anbragte borgere.

Det, som man fra hvert sit fundament kan gøre for at forbedre forholdene, er at vise vilje og handling i forhold til at ændre på tilstanden. Loven, som nu har virket et par år, har været med til at gøre en forskel – ikke alene for de mennesker, der er anbragt i dag, men den vil også gøre det for de mennesker, som vi jo desværre ved vil blive anbragt fremover, for anbringelse uden for eget hjem er nok ikke noget, vi kan undgå. Men når det skal ske, skal der være en sikkerhed for, at de mennesker, der er involveret, tilbydes de bedst tænkelige forhold. Ofte er det jo borgere, som allerede har været svigtet – og ofte op til flere gange – af dem, der egentlig skulle være dem, der passede bedst på dem. Når det så sker, skal de ikke udsættes for yderligere svigt af myndighederne og af de institutioner, de er anbragt på.

Da tilsynsreformen blev lavet, var vi i aftalekredsen meget optaget af at komme hele området igennem, så der ville komme mærkbare og synlige forbedringer, men vi var også enige om at lave yderligere tiltag, hvis det efterfølgende var nødvendigt. Og det skylder vi også de borgere, der er udsatte, og som har oplevet disse omsorgssvigt, og det er ofte nogle, der har været massive.

Den foregående ordfører var inde på flere af delelementerne, så dem vil jeg selvfølgelig ikke bruge tid på nu, men jeg vil gerne slå fast, at for Dansk Folkeparti er det vigtigt, at der er blevet lyttet til flere af de ønsker og bemærkninger, som er fremkommet i perioden, siden vi vedtog loven, og at det på den ene eller den anden måde er blevet inkluderet i tilsynsområdet.

For Dansk Folkeparti er det vigtigt, at de tilbud, der indholdsmæssigt kan sidestilles med tilbud, der er omfattet af socialtilsynet i dag, også bliver omfattet af tilsynet. Det er også vigtigt at sikre de private tilbuds retssikkerhed, og at vi, når vi drøfter det her med tilbuddenes økonomi, har sikret, at det er bæredygtigt og gennemskueligt og gennemsigtigt, og at vi også har sikret den fornødne kvalitet.

At have de fem socialtilsyn er for os i Dansk Folkeparti en rigtig god model, for på den måde har vi lavet en ensartethed af tilsynene, så de løbende kan være i dialog om tilsynsforhold og de forpligtelser, der er i forbindelse med at føre tilsyn, og arbejde med, at der hele tiden inddrages ny viden og gøres brug af opnåede erfaringer. Det skal ske i dag, men det skal også ske fremover.

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Carl Holst, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Carl Holst (V):

Tak, formand. Venstre støtter lovforslaget og gør det med samme begrundelser som dem, der er fremkommet hos de to foregående talere. Vi støtter formålet med at fremme effektiviteten og kvaliteten i socialtilsynet, men det er også vigtigt for Venstre, at den gældende lovgivning fremover skal være mere hensigtsmæssig og mere målrettet. Og endelig er det for Venstre vigtigt, som de to foregående talere også har været inde på, at vi med lovforslaget sikrer private tilbuds retssikkerhed, ved at socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelse tillægges opsættende virkning.

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Som flere af de foregående ordførere har sagt, handler det her lovforslag jo om de sociale tilsyn, og jeg er sådan set meget enig med Socialdemokraternes ordfører i, at det er værd at begejstre sig over, at vi fik lavet tilsynet tilbage i 2012-13, og at vi gjorde det så grundigt, at den revision, vi nu står over for, er så forholdsvis begrænset. Det er nogle mindre tilrettelser, som også andre har været inde på, nemlig at man får alle botilbudslignende tilbud omfattet, f.eks. sådan at det ikke er så afgørende – hvilket det jo ikke er for beboerne – om de falder ind under serviceloven eller de er lejere og dermed under almenboligloven. Som beboer, som person, der har brug for hjælp og støtte på den ene eller den anden måde, er det jo fuldstændig ravende ligegyldigt. Man skal jo stadig væk sørge for, at der er et ordentligt tilsyn med, at deres forhold er, som de skal være.

På samme måde synes jeg også, at det er værd at fremhæve, at de anmærkninger, som skal gives, og som jo *skal* gives i nogle tilfælde, hvilket er rigtig, rigtig vigtigt, selvfølgelig heller ikke skal have konsekvenser, som ikke står mål med anmærkningens forhold. Der har bare været nogle eksempler på, at især nogle mindre privatdrevne botilbud, som på grund af en anmærkning og en klage, som venter i Ankestyrelsen, er blevet så pressede økonomisk, at deres eksistensgrundlag sådan set blev truet, selv om anmærkningen slet, slet ikke var på et niveau, hvor tilbuddet burde lukke. Det er jeg også glad for at vi har fået rettet.

Socialtilsynenes formål er jo at sikre – og det var derfor, vi lavede dem – at vi kunne få et reelt og uafhængigt tilsyn med kvaliteten, med økonomien, med forholdene for nogle af de mest udsatte grupper af borgere, der er i vores samfund, borgere, som ikke kan klare sig selv, og som har behov for fællesskabet. Vi havde nogle historier, hvor det viste sig, at nogle af de mennesker, som virkelig ikke kan tåle flere svigt, faktisk var blevet svigtet i en rigtig ubehagelig grad og på en måde, som ikke burde ske i vores velfærdssamfund. Derfor var det så vigtigt, at vi nu har fået tilsyn, som har ordentlig med ressourcer, som er reelle – vi har fået en whistleblowerordning – men også, at det er uafhængigt, sådan at det ikke er kommunerne,

der tjekker sig selv, særlig i en tid hvor kommunekasserne er så pressede, som de er, og i øvrigt også var for nogle år siden. For så går det selvfølgelig ikke, at kommunerne holder øje med sig selv og på den måde kan bøjne reglerne eller se bort fra ting, fordi det ikke passer ind i et kommunalt budget.

Så i det hele taget synes jeg, at det her er et eksempel på, når det samarbejdende folkestyre fungerer allerbedst. Alle partierne var med, da vi startede, og alle partierne er stadig væk med, og vi lytter til hinanden, og vi retter, når der er behov, og vi lytter til organisationerne og høringssvarene. Det synes jeg bare at vi skal fortsætte med. Det er en rigtig god stil på det her område, og det kan vi sådan set godt være stolte af.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Danny K. Malkowski fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Danny K. Malkowski (LA):

Tak. Jeg skal gøre det meget kort og vil ikke gennemgå alle elementerne i det her forslag igen, når nu de forrige ordførere har gjort det så godt. Jeg skal blot bemærke, at der er tale om en række mindre og fornuftige justeringer af en fælles aftale, og det kan vi selvfølgelig støtte fuldt op om. Tak.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Vi har i Socialministeriet brugt en del møder på at justere socialtilsynets opgaver og virke med baggrund i nogle års praksis. Det giver jo altid god mening at justere lovgivningen i forhold til de problematikker, der rejser sig, når loven møder virkeligheden. Det har været et godt forløb, som er endt med en lovgivning, som partierne er gået ind for i en fælles stemmeaftale, hvilket jo heldigvis sker ofte i Socialudvalget.

Gode ordførere har allerede listet de fleste enkeltdelte i lovgivningen op, så det skal jeg spare salen og seerne for, men jeg vil lige nævne et par ting, som vi i Alternativet er særlig glade for, og som vi har været med til at arbejde for:

Lovforslaget har – som der står – til formål at sikre private tilbuds retssikkerhed, ved at socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelse tillægges opsættende virkning, medmindre der er særlige forhold, herunder fare for beboernes velfærd eller helbred, der gør det påkrævet, at afgørelsen skal iværksættes straks. De får altså lejlighed til at fortsætte, indtil sagen er prøvet i Ankestyrelsen.

Så kan vi også godt lide, at der arbejdes med den her bagatelgrænse. Det bliver præciseret i tilsynsloven, at tilsynet kun kan udstede påbud, når det er nødvendigt for at sikre, at tilbuddene fortsat opfylder betingelser for godkendelse. Vi hørte på et tidspunkt en bekymret repræsentant for LOS, som nævnte nogle af de her bagatelagtige anmærkninger; f.eks. var der et sted, der havde fået sat sin julepynt for tidligt op. Det er jo klart, at det virker meget, meget uskyldigt, men hvis det giver en anmærkning på Tilbudsportalen, kan det faktisk betyde, at nogle fravælger stedet. Så vi er også rigtig glade for den her bagatelgrænse.

Noget af det, som har vores store opmærksomhed, men som ikke kom med i forhandlingerne, er muligheden for at sammenligne priser på de forskellige tilbud på kryds og tværs, men jeg forstår på ministeren, at det kommer op i en senere særskilt forhandling.

Jeg har kigget 19 siders høringsnotater igennem, hvor der er en del bemærkninger, men jeg synes, ministeriet formår at imødegå dem alle sammen og justere på fornuftig vis. Så vi er tilfredse, og derfor ser Alternativet positivt på den her lovgivning.

Kl. 10:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Marianne Jelved, Det Radikale Venstre.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Vi har haft en rigtig god proces omkring, jeg havde nær sagt eftersynet af lovgivningen om de sociale tilsyn, og det er jo gjort relativt tidligt, altså kun 2 år efter loven om sociale tilsyn blev sat i værk. Det tror jeg var en rigtig god idé, for så kan de ting, der måske ikke fungerede helt godt ikke nå at bide sig fast og blive en vane eller en måde, man gør det på, og som så er vanskelig at ændre. Så det vil jeg gerne kvittere for, og jeg vil også gerne kvittere for, at vi sammen med de andre partiers ordførere kunne indgå den stemmeaftale. Det er ret vigtigt på sådan nogle områder her, at der er bred politisk enighed omkring det.

Der er kommet en undtagelse ind, fordi vi har måttet erkende, at efterskoler og frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdelinger har temmelig store udgifter og meget besvær, hvis de skal gennemføre et social tilsynsforhold, om man så må sige, når de også har et undervisningstilsyn. Men det gælder så kun, når de har op til otte pladser med anbragte børn.

Det er også vigtigt for mig at nævne, at socialtilsynets afgørelser om, at et privat tilbud kan blive lukket, har fået opsættende virkning. Det er jo logisk nok, skulle man synes. Det er underligt, at vi ikke har tænkt på det før, for hvis man påklager en sådan afgørelse til Ankestyrelsen, går der jo nogen tid med en sagsbehandling, og det betyder så, at der er en lukket institution, som kan være vanskelig at få lukket op igen, hvis Ankestyrelsen går socialtilsynets afgørelse imod, fordi man så ikke har haft nogen indsigt på det område i den periode. Det giver sig selv, at hvis det er meget specielle forhold, som man ikke kan acceptere fortsætter på nogen måde, selv om der klages til Ankestyrelsen, så må man lukke stedet, men det er altså en afgørelse i den enkelte sag, altså om den opsættende virkning kan bruges.

Endelig kommer der et tilsyn af økonomien, som jeg også synes er rigtig vigtig. Vi siger, at socialtilsynet skal kigge efter, at økonomien faktisk er bæredygtig, og at tilbuddene kan få den fornødne kvalitet på baggrund af den økonomi, der er til stede, og endelig skal der være gennemsigtighed i økonomien. Det har været et stærkt ønske, bl.a. fra Det Radikale Venstre, fordi vi har en opfattelse af, at de private tilbud og de kommunale tilbud er økonomisk vanskeligt sammenlignelige med hensyn til den måde, økonomien gøres op på. Det håber vi så vi har fået styr på her, og det vil vi følge nøje.

Samlet set er det en rigtig god præcisering og et rigtig godt genemsyn, der har været af lovgivningen i forbindelse med de sociale tilsyn indtil nu, så det stemmer vi for.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Trine Torp, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for et godt samarbejde, både i forhold til da tilsynsreformen blev designet første gang, men også i den videre behandling nu, hvor vi har justeret på den. For når man

laver så omfattende en reform, vil der også være nogle børnesygdomme, og det er rigtig klogt og fornuftigt, at man tager hånd om dem relativt hurtigt, og at man inddrager de bemærkninger og de erfaringer, som forskellige parter har haft med reformen, efter at den er trådt i kraft. Så jeg vil bare gerne kvittere for et grundigt og godt samarbejde om den reform.

Jeg tror også, at det er rigtig vigtigt at sige, at det allervigtigste med den her reform jo er at sikre kvalitet i de sociale tilbud, som vores borgere skal have. Det er det overordnede formål. Det er derfor, vi har lavet den, og hvis det får en masse konsekvenser, som ikke opfylder det formål, er det, at vi skal justere på det.

Den ene af de ting, som jeg gerne vil fremhæve, er det her med, at socialtilsynene nu også skal omfatte botilbudslignende tilbud. Som det er blevet sagt før, er det jo sådan lidt ulogisk, at fordi man har en lejekontrakt, er der ikke det samme tilsyn, som hvis man er anbragt på en institution. Det er jo den behandlingsmæssige indsats, der er interessant, og dermed ikke, hvad ens bopælsforhold sådan set er. Det andet er det her spørgsmål om frie efter- og fagskoler, hvor vi jo kun kan være enige om, at vi ikke skal føre nogenlunde det samme tilsyn to gange, når der er tale om relativt få pladser.

Så er der ændringen af whistleblowerordningen, og det er jo altid lidt sårbart, når man begynder at ændre på sådan noget, men jeg synes egentlig, at det giver meget god mening, at man har mulighed for at ophæve anonymitet helt eller delvis, og at man selv kan bestemme, hvor anonym man har lyst til at være, for det kan jo også være en fordel en gang imellem, at man faktisk står ved nogle af de kritikpunkter, man måtte have. Men jeg mener også, at det selvfølgelig skal ske på baggrund af et informeret samtykke, så man er klar over, hvad konsekvenserne ved at ophæve anonymitet kan være.

Så er jeg godt tilfreds med, at der indføres opsættende virkning, for, som jeg indledte med at sige, er formålet med socialtilsyn jo at sikre kvalitet. Det primære formål er ikke at lukke sociale tilbud. Det er jo i meget, meget få tilfælde, at det er nødvendigt – heldigvis – og der skal der selvfølgelig også være den mulighed, men det må ikke være sådan, at en af de utilsigtede virkninger af, at man fører et tilsyn, rent faktisk betyder, at der er nogle gode tilbud, der på grund af mindre fejl faktisk risikerer at lukke. Så derfor er vi godt tilfredse med, at vi har fået opsættende virkning som hovedregel, men at vi jo så stadig væk har den undtagelse, der hedder, at er problemerne på et sted alvorlige nok, er der ikke længere opsættende virkning.

Så vil jeg også sige, at forenklingen af tilsynet med tilbuddenes økonomi jo også er væsentlig, fordi det, vi jo også der skal have som overskrift, er, at det er tilbuddets kvalitet, og det er, om økonomien understøtter tilbuddets kvalitet, og det er det, vi fører tilsyn med. Det skal være et tilsyn, som holder øje med, om økonomien er stabil, om den er gennemsigtig, og om den er bæredygtig på lang sigt. Det må være det primære fokus.

Endelig vil jeg sige, at noget af det, vi også har haft drøftet rigtig meget, og som jeg synes er væsentligt, er, at når formålet er at fremme kvalitet, bør tilsynet også være dialogbaseret, det vil sige, at det ikke kun er kontrolbesøg. Det betyder, at med hensyn til de anmærkninger, man måtte have, har tilsynet også en opgave i at hjælpe de enkelte sociale tilbud med at få rettet ind på en bedre kurs eller få lagt nogle ting om, som kan forbedre kvaliteten. Så igen, vi støtter op om de ændringer, som vi har lavet, og takker for et godt samarbejde i den forbindelse.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den sidste ordfører er hr. Anders Johansson, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Anders Johansson (KF):

Tak for det. Når man kommer så langt nede i talerrækken, kan det være rigtig svært at bidrage med noget nyt. Jeg synes, at det meste er blevet sagt af de forrige ordførere, og jeg vil egentlig bare takke for det samarbejde, der har været om lovforslaget, og så bare sige, at vi bakker op om det.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det social- og indenrigsministeren.

Kl. 10:40

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Det er da bestemt på sin plads at kvittere for den umådelig positive modtagelse her i Folketingssalen i dag. I særdeleshed er jeg selvfølgelig glad for, at så mange ordførere også nævner hele tilblivelsen, vigtigheden af tilblivelsen og så sandelig også den meget, meget konstruktive proces, vi har haft med de her justeringer.

For det er ikke kun en minister og ordførere, som sidder i en diskussion her, og derfor er jeg meget, meget taknemlig over, at der også uddeles roser til de fagfolk, der er involveret i sådan en proces. Det er naturligvis fagfolk i ministeriet, men det er bestemt også de ansatte i socialtilsynene og alle de andre aktører, som man kan se har bidraget aktivt. Det kan man se ud af høringsssvarene, og de har bestemt også være meget, meget konstruktive i hele den her evaluering. Så jeg er meget, meget enig i, at her har vi i fællesskab gjort noget godt, gjort noget, der vitterlig betyder noget i det danske sociale landskab i forhold til, hvordan institutionerne fungerer.

Ja, det er et lovforslag, som udmønter den stemmeaftale, som vi indgik med samtlige af Folketingets partier tilbage før sommerferien. Det er jo helt rigtigt sagt, at det ikke er et lovforslag, som ændrer grundlæggende på de socialtilsyn, som er blevet etableret. Heldigvis ikke, fordi det var noget godt, der blev etableret. Derfor er formålet med lige præcis det her lovforslag at fremme kvaliteten i socialtilsynene, fremme effektiviteten og lave de her justeringer af regelsættet.

Alle de elementer, som er med i den her pakke, er blevet nævnt. Om man nu har en privat lejekontrakt, eller om man er i botilbud efter serviceloven, sidestiller vi. Selvfølgelig skal der være et tilsyn her. Der er naturligvis også hele forenklingen, i forhold til om en efterskole har otte eller færre pladser. Selvfølgelig skal man ikke i den sammenhæng opleve, at man har et dobbelt tilsyn, for efterskolerne har jo også deres eget tilsyn som skoler, og det personrettede tilsyn vedbliver med at være der.

Så er der det her med at styrke borgernes retssikkerhed i forhold til at samtykke, i forhold til at ophæve anonymitet, hvis man henvender sig til et socialtilsyn om nogle bekymrende forhold. Det synes jeg er et vigtigt element, som vi havde gode drøftelser omkring. Vi styrker også de private tilbuds retssikkerhed, som flere har nævnt, fordi udgangspunktet vil være, at klager over ophør af en godkendelse bliver tillagt opsættende virkning.

Så jeg er naturligvis glad for den positive modtagelse, og selvfølgelig står jeg til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, lov om kommunale og regionale valg, lov om offentlige veje m.v. og lov om private fællesveje. (Hjælp til stemmeafgivning, valgret til Europa-Parlamentsvalg m.v. for personer med midlertidigt ophold i andre dele af riget, folkeafstemninger i henhold til særlig lov, op-hængningstidspunkt for valgplakater m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 05.10.2016).

Kl. 10:43

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Og det er hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Lovforslaget her er en lille blandet romkugle af alle mulige forskellige ting, som også formanden læste op. Der er forskellige love, der skal ændres, men overskriften og indholdet handler om, hvordan vi trimmer vores regler i forhold til at have et velfungerende demokrati. Og det er helt relevant at gøre; det gør vi sådan set løbende her i Folketinget. Under min forberedelse prøvede jeg at skimme materialet for at se, hvad der er gjort de senere år, og der er sådan set mange forskellige små områder, hvor vi hele tiden moderniserer, trimmer og sørger for, at demokratiet og valghandlingen følger med tiden. Så jeg synes, det er klogt af ministeren at fortsætte det arbejde.

Hvad er det så, indholdet handler om? Blandt de forskellige initiativer er der bl.a. forslag om hjælp fra en personlig hjælper til stemmeafgivning. Der er nye og måske mere klare og fornuftige regler for ophængning af valgplakater. Jeg tror nok, at vi må imødesee, at når valget udskrives, vil der endnu en gang i hele Danmark være pressehistorier om, at nogle bryder reglerne og får pressehistorier ud af det, det tror jeg er sådan en tradition, der åbenbart bliver ved med at være i Danmark, selv om det er lidt trivielt. Uanset hvad, så skal vi have nogle ordentlige regler, som de fleste af os bør følge. Der er forslag til regler om, hvornår kommunerne kan tilintetgøre valgmateriale, så det kan bruges til bl.a. forskning. Der er forslag om, at det skal være muligt for personer med dansk indfødsret at stemme på Færøerne og i Grønland til eksempelvis Europa-Parlamentet, og så udvides også folketingsvalglovens bestemmelser. Langt, langt de fleste af de her forslag er fornuftige. Det er små vigtige skridt, der styrker vores demokrati.

Det, jeg vil fokusere på, og det, vi fra Socialdemokratiets side har fokuseret på i vores debat om det her, er den del af forslaget, der handler om hjælp fra en personlig hjælper til stemmeafgivning. Det er et ønske, der har været længe hos forskellige danske handicaporganisationer, og jeg må sige, at jeg til fulde forstår intentionen, men der er også grund til virkelig at dyrke detaljen her. Jeg ved godt, at der var et beslutningsforslag tidligere, men nu har vi et lovforslag, hvor vi kan dykke ned i detaljen og finde ud af, at det ofte er der, djævelen bor, og vi skal være helt sikre på, at en sådan ordning ikke kan misbruges. Når jeg læser forslaget her, synes jeg ikke, at det på

nuværende tidspunkt er helt klokkeklart defineret, hvem der kan gøre brug af en sådan hjælp, og når vi læser de svar, der er givet til fru Karina Adsbøl sidste år, synes jeg heller ikke, at det er klart, hvordan vi får afgrænset det her. For at sige det, som det er, så kan jeg være nervøs for, at man kan bruge alle mulige begrundelser for lige at have en personlig hjælper – en ægtefælle eller andre – med ind i stemmeboksen til at hjælpe med at forstå valghandlingen og sætte krydset. Vi har en helt grundlæggende præmis i Danmark, der siger: Det er kun dig selv, der bestemmer, og kun dig selv, der ved, hvor det kryds sættes. Der er det helt afgørende, at vi ikke kommer til ad bagvejen at åbne op for, at der kan udføres forskellige former for social kontrol eller andet i stemmeboksen. Så i det videre arbejde vil jeg bebude, at vi vil bære det her helt ud og sikre, at vi med hensyn til dette element i det i øvrigt fornuftige lovforslag ikke åbner op for noget, som vil være et skred i forhold til de demokratiske principper om, at man sætter sit kryds, og det gør man ud fra sin egen samvittighed og intet andet. Tak.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Hvis nogen undrer sig over, at det er mig, der står her, og ikke kommunalordføreren, kan jeg sige, at det jo er, fordi Dansk Folkeparti fremsatte B 32, som drejede sig om mennesker med handicap. Og i Dansk Folkeparti er vi rigtig glade for, at der i Folketinget var en bred opbakning til Dansk Folkepartis beslutningsforslag – måske ministeren også vil lytte til min tale, tak – som gik ud på, at regeringen skulle fremsætte forslag til ændring af valglovene til folketings-, regional- og kommunalvalg og valg til Europa-Parlamentet, så personer med en funktionsnedsættelse, kunne få lov til at afgive deres stemme med den hjælp, de selv ønskede, og at der skulle stilles specielle eller elektroniske hjælpemidler i stemmeboksen til rådighed, som kunne gøre det nemmere for personer med en funktionsnedsættelse at afgive deres stemme. Det stemte alle Folketingets partier for, og det er derfor, vi står her i dag og behandler forslaget fra regeringen.

Det kan virke intimiderende for den enkelte vælger, at der altid skal være en myndighedsperson med inde i stemmeboksen, når vælgeren har behov for hjælp. Det har bl.a. Dansk Blindesamfund redegjort for. Erfaringerne med reglerne har faktisk også vist, at en del vælgere ikke ønsker en myndighedsperson til stede. Efter dette forslag skal vælgeren udtrykkelig tilkendegive, at vedkommende alene ønsker hjælp fra den personligt udpegede hjælper. Og der har været en række positive høringssvar til det her, hvor der er stor opbakning, bl.a. fra Dansk Blindesamfund, Danske Seniorer og Danske Handicaporganisationer.

Så har der været et høringssvar fra Venstre, idet Venstre har sendt et høringssvar til deres eget lovforslag, altså Venstres Landsorganisation. Og der står der så, at Venstre er bekymret i forhold til misbrug af ordningen om relativt frit at kunne medtage en anden person under selve stemmeafgivningen. Bekymringen består i, at der vil være en betydelig større mulighed for påvirkning af stemmeafgivningen. Så jeg kunne godt tænke mig, at social- og indenrigsministeren uddybede det, for det er jo trods alt en Venstreminister, der har fremsat det her lovforslag. Så det var noget, jeg undrede mig dybt over.

Det der med at give øgede bemyndigelser til ministeren, som også indgår i det her lovforslag, er noget, som jeg vil holde øje med, for jeg vil jo gerne sikre mig, at det ikke betyder et carte blanche til ministeren, i forhold til at ministeren så lige pludselig kan beslutte, at fremover skal valg være digitale, eller andre ting. I forhold til den

del, der vedrører bekendtgørelsen, forventer jeg, at vi får den til genemsyn, også de indkomne høringssvar, der vil foreligge om det.

Men i dette lovforslag er der også puttet andre ting ind, herunder at valgretten til europaparlamentsvalg og også folkeafstemninger udvides. Og lovforslaget vil også bringe valgreglerne i overensstemmelse med det EU-retlige ligebehandlingsprincip, således at personer med dansk indfødsret ved flytning til Færøerne eller Grønland kan bevare deres valgret til Europa-Parlamentet i samme omfang, som de ville kunne det ved flytning til udlandet.

Lovforslaget medfører også ændringer af reglerne om begyndelsestidspunktet for ophængning af valgplakater, så der ved folketingsvalg først må ophænges valgplakater, når valget formelt er udskrevet. Den del vil sikkert give nogle udfordringer, men nu står det da i hvert fald også i loven.

Til den del, der handler om ministerens bemyndigelse, vil jeg stille opfølgende spørgsmål i udvalgsarbejdet, så vi kan få helt klarlagt, hvad den bemyndigelse går ud på, også i forhold til det, ministeren her har fremlagt, for der har ministeren skrevet »kan« stille hjælpemidler til rådighed, og den del er også noget, jeg vil tage med i det videre udvalgsarbejde. Tak for ordet.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Carl Holst, Venstre.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Carl Holst (V):

Intentionerne om at forbedre mulighederne for, at vælgere med særlige behov i øget omfang skal kunne afgive deres stemme, tror jeg vi alle bakker op om. Jeg kan på vegne af Venstre tilslutte mig lovforslaget og kan gøre det med de bemærkninger, som er fremført af de to foregående ordførere.

Jeg synes, den socialdemokratiske ordfører, hr. Magnus Heunicke, meget rigtigt påpeger, at det her jo ikke er nemt. Man kan have gode intentioner, men man skal også sørge for, at intentionerne for den enkelte vælger, i forhold til hvad vælgeren ønsker at stemme på, også bliver ført ud i livet i overensstemmelse med lovforslagets bemærkninger om, at vælgeren selv kan pege på en hjælper. Det er også det, som Venstres Landsorganisation i Søllerød har påpeget er udgangspunktet for deres høringsforslag. Og jeg synes, at indholdet af det er meget i overensstemmelse med den udfordring, som hr. Magnus Heunicke gør opmærksom på. Selvfølgelig skal vi være bevidste om det, når vi alle sammen har intentionen om, at flest mulige skal have mulighed for at afgive deres stemme trods handicap, hvad enten det er det ene eller det andet. Tak.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Det her lovforslag udmønter beslutningsforslag nr. B 32 og derudover nogle mindre, men også fornuftige ændringer af valgloven. Udmøntningen af B 32 gør det, som de fleste andre ordførere har talt om heroppefra, muligt at stille hjælpemidler til rådighed for mennesker med handicap, og de får så også mulighed for at benytte en hjælper efter eget valg til stemmeafgivelsen.

Det vækker naturligvis stor glæde bl.a. handicaporganisationerne. Det gør det også i Enhedslisten. Det er en sag, som vi har kæmpet for rigtig, rigtig længe, fordi vi ved, hvor meget det betyder for mennesker med handicap, der skal have hjælp til at afgive deres stemme, at de kan få lov til at få hjælp af den person, som de stoler på, som

de selv har valgt. Og dybest set handler det om at respektere mennesker med handicap som værende så meget i stand til, selvfølgelig også selv om de har et handicap, at kunne træffe sådan nogle beslutninger selv. Derfor er det med glæde, at vi støtter det her lovforslag.

Derudover rummer lovforslaget en række fornuftige ændringer og præciseringer. Det gælder danske statsborgeres bevarelse af valgretten til Europa-Parlamentet, folkeafstemninger, hvis de flytter til Færøerne eller Grønland.

Det er også fornuftigt, at valgloven fastlægger regler for folkeafstemninger, der udskrives i henhold til en særlig lov, så reglerne er på plads.

Det er også fint at få præciseret, hvornår der må ophænges plakater i forbindelse med et folketingsvalg, idet valgets udskrivelse nu defineres klart som værende det tidspunkt, hvor statsministeren offentliggør det.

Der er vi måske en lille smule forvirrede, i og med at der i ministerens fremsættelsestale står, at det er tidspunktet, hvor valget formelt er udskrevet, og det af bemærkningerne fremgår, at valget formelt er udskrevet, når dronningen har underskrevet et åbent brev til befolkningen om den her valgudskrivelse. Da dronningen jo ikke har nogen reel rolle i vores demokrati, kan man sige, at det er et fremskridt, at vi må have lov til at gå i gang med alle valgkampshandlingerne og alle de politisk aktive må vælte ud på gaderne, så snart valgkampen reelt set er gået en gang. Nå!

Ud over det er der en række andre mindre, men udmærkede præciseringer – præcisering af anvendelse og tilintetgørelse af valgmateriale til forskning og statistik, præcisering af kommunalbestyrelsernes muligheder for at udsætte nogle senere frister i forhold til brevafstemning osv.

Det er lidt en blandet landhandel, men alt i alt et rigtig fint og udmærket stykke arbejde, som Enhedslisten kan støtte op om. Og ja, særligt vil vi så fejre, at mennesker med handicap får lov til at vælge deres egen hjælper.

Kl. 10:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. L 9 er et rigtig fornuftigt lille lovforslag. Det er jo en udmøntning af beslutningsforslag nr. B 32, der blev vedtaget enstemmigt tidligere i år. Ligesom i foråret mener vi i Liberal Alliance, at der er et behov for modernisering og forbedring af valgloven til gavn for vores handicappede medborgere.

Det er for Liberal Alliance centralt, at dette lovforslag lægger op til, at borgere, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen, fremover selv kan bestemme, om hjælp til stemmeafgivning alene skal ydes af en af borgeren personligt udpeget hjælper – det vil sige, uden at der også skal medvirke en myndighedsperson. Det øger efter vores opfattelse den enkeltes personlige frihed, ligesom forslaget er i tråd med flere handicappolitiske interesseorganisationer, der også har udtrykt et behov for dette.

Derfor kan Liberal Alliance naturligvis støtte lovforslaget.

Kl. 10:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Alternativet ser positivt på den her lille samling af forslag, som går under navnet L 9. Det er en lidt blandet landhandel af konsekvenser

af EU-domme, udmøntede beslutningsforslag og mindre lovforslag. Det er bl.a. et dejligt gensyn med det beslutningsforslag, B 32, som på DF's initiativ blev vedtaget før sommeren, og som er blevet udmøntet i, at folk med særlige behov, som har brug for hjælp til afstemning, kan tage deres egne hjælpere med ind i boksen og bruge en hjælper, vedkommende selv har valgt, i stedet for den, som myndighederne har stillet til rådighed.

Der har så været udtrykt lidt bekymring for, hvorvidt hjælperen påvirker den person med særlige behov, der har brug for hjælp. Det er en fair bekymring, men det er ikke en bekymring, vi deler i så høj grad hos os i Alternativet. Vi stoler på, at mennesker, der vælger at gå med ind i stemmeboksen for at hjælpe en person med særlige behov med at udføre sin demokratiske gerning, vil gøre det fornuftigt. Det vil jo ofte være manden eller konen, og jeg mener, at hvis man har været gift med sin ægtefælle i 30 år og hun vil påvirke en, mon hun så ikke allerede har gjort det?

Ligeledes foreslås det, at indenrigsministeren skal kunne fastsætte regler om, at der skal stilles hjælpemidler til rådighed ved stemmeafgivningen. Det synes jeg er fornuftigt at følge tæt.

Jeg noterer mig også, at handicaporganisationerne er rigtig, rigtig glade for den her lovgivning i deres høringsvar.

Så er der andre forslag. Jeg skal slet, slet ikke nævne dem alle sammen, men bare et enkelt. Vi synes også, at forslaget, der pålægger partierne at starte samtidig med ophængning af plakater, er rigtig fint. Det er rigtigt, at der er lidt tvivl om, hvordan det skal tolkes, og det kan være, at jeg tager fejl, men så vidt jeg kan se, vil det sige, at vi ikke må starte ophængningen ved statsministerens annoncering eller som meddelt ved kongeligt åbent brev, men at vi skal starte, når valget formelt er udskrevet. Sådan som jeg tolker det, betyder det i praksis, at hele feltet af partier kan nå ned på startfeltet, før skuddet går.

Vi synes i det hele taget, at det er fornuftig lovgivning, og vi ser positivt på denne lille samling af forslag i forbindelse med de næste behandlinger.

Kl. 11:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste ordfører er fru Marianne Jelved, Radikale Venstre.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Da Radikale Venstres ordfører, hr. Andreas Steenberg, ikke kan være til stede, skal jeg sige, hvad han ville have sagt.

Radikale Venstre har respekt for ønsket, som vi møder hos mange mennesker med eller uden et handicap, nemlig at opleve den værdighed, som det er at kunne klare sig selv. Vi har jo diskuteret her i salen i forsommeren, hvorvidt der kunne være flere hjælpemidler i valglokalet til mennesker f.eks. med et synshandicap, og om mennesker med et handicap må tage deres hjælpere med ind til selve afstemningen i stemmeboksen for at hjælpe med stemmeafgivningen. En lang række partier, herunder også Radikale Venstre, ønskede at imødekomme de ønsker, og det gør vi så med det her lovforslag i dag. Det er vi rigtig glade for.

Endelig tror vi også, at der er mange af vores partimedlemmer, der er glade for, at de kan hænge valgplakater op fra kl. 12 midt på dagen og ikke først kl. 24, så vi ved, at de vil kunne få deres nattesøvn i stedet for at hænge plakater. Det er da også fornuftigt.

Kl. 11:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til fru Marianne Jelved. Så er det fru Trine Torp, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak. I SF stemte vi for det beslutningsforslag, som gik forud for det fremsatte lovforslag, og det gjorde vi, fordi vi altid støtter initiativer, der kan give mennesker mere lige muligheder, uanset hvilke funktionsnedsættelser eller handicap de måtte have. Vi deler ambitionen om at fremme ligestillingen for handicappede i forbindelse med valghandlingen og tilgængeligheden til den, og den del af forslaget bakker vi kraftigt op om. Øget tilgængelighed og adgang til flere hjælpemidler kan hjælpe vælgere med handicap til i højere grad at være uafhængige af hjælp fra andre, når de skal sætte deres kryds på valgdagen. Det må være den grundlæggende ambition, og det kan vi kun støtte op om. Bedre mulighed for at anvende hjælpemidler, når der skal stemmes, er derfor utvetydigt noget, vi kan bakke op om.

Som jeg også bemærkede, da vi behandlede beslutningsforslaget i sidste samling, er der dog også nogle dilemmaer i det her lovforslag, som man må tage stilling til. Mennesker, der på grund af handicap, har behov for hjælp, når de skal stemme, vil med lovforslaget have mulighed for selv at bestemme, om hjælpen skal ydes af en selvvalgt og personlig hjælper, og det rummer en grundlæggende spænding mellem to vigtige principper, som vi må vægte og veje i forhold til hinanden, når vi skal behandle det her forslag.

På den ene side er der vælgernes selvbestemmelsesret og frihed til selv at kunne udpege, hvem man ønsker hjælp fra, når der skal stemmes, hvad enten det måtte være et familiemedlem, en ven, en hjælper eller en anden, som man har tillid til. Det er grundlæggende rigtig vigtigt, at man kan det. På den anden side er der hensynet til den offentlige tillid til valghandlingen og valgsystemet som sådan. Så det er altså ikke et spørgsmål om at have mistillid til hjælperen eller mistillid til, at den enkelte borger kan finde ud af at vælge den, der skal hjælpe med valghandlingen. Det er nogle af de grundlæggende principper omkring hemmelige valg, som vi har i vores demokrati, som bygger på, at der skal være tillid til valghandlingen.

Her mener vi i SF fortsat, at beskyttelsen af den hemmelige stemmeafgivelse er afgørende for at skabe tillid til valghandlingen, og i dag har mennesker med handicap i forvejen mulighed for at vælge at tage en, de kender, med i stemmeboksen, men så skal der samtidig være en valgtilforordnet til stede. Det er netop for at sikre, at der ikke sker fejl i stemmeafgivelsen og for at forhindre, at andre kan påvirke valghandlingen.

Så kunne man spørge sig selv, hvad alt det, jeg står og siger, betyder. Er jeg for eller imod? Der må jeg så bare sige, at der vejer det tungest, at handicaporganisationerne, alle dem, det vedrører, anbefaler det her forslag. Det vejer allertungest, så derfor støtter vi op om det. Men jeg håber også, at vi i den videre behandling, og når vi drøfter det her i Folketinget, kan være bevidste om de dilemmaer, der er i det, fordi så enkelt er det heller ikke.

Hvad angår de øvrige elementer i lovforslaget vedrørende udvidelse af valgretten til europaparlamentsvalg og folkeafstemninger samt ændringer af reglerne for begyndelsestidspunktet for ophængning af valgmateriale, kan vi i øvrigt også godt bakke op. Jeg kan så synes personligt, at det er lidt ærgerligt, at jeg ikke kan bage citronhalvmåner og servere dem sammen med kaffe og øl om natten, men det er jo sådan en personlig tradition, man har. Jeg synes grundlæggende set, at det er rigtigt at få lavet om på det.

Samlet set er vi positive over for lovforslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det social- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 11:06

Kl. 11:11

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Tak til ordførerne. Det er skægt at høre, at rigtig mange ordførere giver udtryk for, at det her er noget, man har villet længe. Det kan jeg tilslutte mig.

Jeg har jo haft fornøjelsen af at være social- og indenrigsminister i den tidligere VK-regering, og tilbage i 2009 mindes jeg en forfærdelig aften som gæst i 21 Søndag, hvor jeg blev hudflettet for, hvorfor reglerne dog var så urimelige, som de var. Og jeg skulle sidde der og forsvare noget, jeg synes var meget, meget svært at forsvare i forhold til det med, at man som synshandicappet var tvunget til at have en hjælper med ind, og derudover skulle der yderligere en valgtilfordrnet for at se til, at det hele blev så godt som muligt. Det siger sig selv, at hvis man er på et lille valgsted, er det der, man synes reglerne er lidt svære.

Jeg synes, den socialdemokratiske ordfører var meget, meget nuanceret i lige præcis det dilemmafelt, vi står i her, for giver det her en risiko for valghandling, hvor man kan være bekymret for, om der er tale om udøvelse af social kontrol? Derfor mener jeg også, vi bør være enige om, at vi er stærkt opmærksomme på det her, for det er der ingen af os, der har et ønske om.

Jeg mindes så den forfærdelige aften live i 21 Søndag, hvor jeg så havde noget med under bordet, og det skal man passe på med, for journalisten blev meget gal. Jeg havde et hjælpemiddel med, og det var en stemmeseddel, der var lavet med punktskrift. Det var eksempel på, at der faktisk findes hjælpemidler.

Grunden til, at jeg lige nævner det lige nu, er, at ordføreren for Dansk Folkeparti var lidt bekymret over, at der er nogle bemyndigelsesbestemmelser til ministeren i det her lovforslag. Jeg vil forsøge at berolige lidt ved at sige, at der er tale om to bemyndigelsesbestemmelser, og de går så igen i de forskellige valglove, og derfor ser det ud af lidt meget. Den ene af bestemmelserne handler sådan set om, at ministeren bemyndiges til at fastsætte, hvilke hjælpemidler der så skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen og ved brevstemmeafgivningen. Grunden til, at man laver den her form for bemyndigelse, er, at man prøver at tage højde for, at der løbende er teknologisk udvikling her, og det gør det altså lidt smidigere at sikre, at man så kan tage de bedste hjælpemidler i brug, hvis der viser sig en mulighed for det.

Den anden bemyndigelse gælder så udvidelsen af valgetten til personer med midlertidigt ophold på Færøerne og Grønland, hvor ministeren bliver bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for ansøgning om optagelse på valglisten. Men naturligvis skal man være opmærksom, når det besluttes at give bemyndigelse til en minister.

Så var der flere af ordførerne, der var inde på det her med, hvornår det så er, man kan begynde at hænge plakaterne op, for hvornår er valget udskrevet? Det er korrekt, at den formelle ting handler om majestætens underskrift, men i praksis, og det vil jeg gerne bekræfte her, vil det være, når statsministeren offentliggør, at der udskrives valg til Folketinget.

Lad mig afslutte med at kvittere for den positive modtagelse af det her samlelovforslag og for den konstruktive debat, vi har haft i salen. Det er jo helt korrekt, at man kommer vidt omkring i den her buket omkring valglovgivningen og forskellige andre initiativer. Jeg er glad for, at vi får mulighed for at lave de her ændringer, og så er jeg glad for, at vi et eller andet sted her vedbliver med at bidrage til, som den socialdemokratiske ordfører også var inde på, at fastholde vores styrkeposition som værende verdens førende på valgområdet. Vi er jo simpelt hen blevet verdensmestre i valgafholdelse, og den her førerposition skal vi vedblive med at varetage.

Så tak for bemærkningerne. Jeg står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, som udvalget måtte ønske at få belyst under udvalgsbehandlingen.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et spørgsmål fra fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:11

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Så skal jeg bare lige høre, om ministeren deler Venstres Landsorganisations bekymring over det lovforslag, ministeren selv har fremsat. Er ministeren ikke enig i, at hvis der er de rette hjælpemidler til stede i stemmeboksen, vil det også gøre mennesker med handicap mere selvhjulpne, og at det så i den sidste ende kan være, at vi når frem til et resultat, hvor det slet ikke er nødvendigt at medtage en hjælper eller to hjælpere, man selv har tillid til?

Kl. 11:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 11:11

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Det er klart, at det med den teknologiske udvikling er ideelt og måske opnåeligt, at endnu flere netop vil kunne afgive deres stemme ved hjælp af hjælpemidler og ikke ved hjælp af personers assistance. Men jo, jeg deler faktisk mit partis bekymring i høringssvaret, og jeg deler også Socialdemokraternes ordførers bekymring i forhold til det dilemma, der opstår, når man kan være bekymret for, om det her i virkeligheden er en udøvelse af social kontrol. Men jeg er som flere ordførere enig i, at det faktisk opvejes af det, vi tilvejebringer her, og som jeg længe også har ønsket, nemlig muligheden for, at mennesker med handicap får en langt større selvbestemmelse, får langt flere valgmuligheder. Det synes jeg i høj opvejer det.

Så derfor er jeg ikke forundret over det høringssvar; jeg synes, at det sådan set er på linje med det dilemmafyldte område, det trods alt også er.

Kl. 11:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 11:12

Karina Adsbøl (DF):

Når vi diskuterer ting, er ministeren jævnlige ude at sige, at ministeren har tillid til kommunerne. Så vil jeg bare høre, om ministeren har tillid til, at mennesker med handicap – det kan være en blind, eller det kan være en, som har en spastisk lammelse – er i stand til selv at vælge den hjælper, man gerne vil have med ind i stemmeboksen.

Kl. 11:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 11:13

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

I modsætning til Dansk Folkepartis ordfører, ja, så har jeg tillid til kommunerne, og jeg har også tillid til, at de valgtilfordrnedede kan finde ud af tingene. Og ja, så deler vi tilliden til, at et menneske med handicap også kan finde ud af det her. Men grundlæggende set tror jeg ordføreren og jeg oftest har diskussioner om, hvorvidt der er tillid til, hvordan kommuner forvalter den kommunale daglige varetægtelse af de opgaver, en kommune har.

Kl. 11:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:13

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 25. oktober 2016, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 11:14).
